

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

2. OSNOVNA PRAVA IZ DJEČJE ZAŠTITE

2.1. Naknada za porodiljsko odsustvo i opreme za novorođenče

Ukupan broj zahtjeva i isplaćenih iznosa prikazujemo mjesečne podatke zahtjeva za refundiranje porodiljskog odnosno roditeljskog odsustva u tabeli 26.

T-26

PORODILJSKO ZAPOSLENE PORODILJE za 2015.godinu	BROJ ZAHTJEVA	IZNOS
januar	95	31465,64
februar	106	37143,78
mart	107	37215,11
april	116	40634,72
maj	118	38607,23
jun	100	30214,32
jul	111	36566,97
avgust	135	41876,02
septembar	121	37105,72
oktobar	113	40141,60
novembar	113	36500,35
decembar	98	31084,27
UKUPNO	1333	438555,7

U toku 2015.godini je predato 1333 zahtjeva za refundaciju porodiljskog odnosno roditeljskog bolovanja. Prosječan broj zahtjeva po mjesecima je 111, a prosječan mjesečni iznos je 36546,31€.

Prosječna isplata po zahtjevu za pomenuto pravo u 2015.godini je 328,99€.

Broj zahtjeva za ostvarivanje pomenutog prava u 2015.godini je 106, od kojih je pozitivno riješeno 102 zahtjeva, 3 zahtjeva su preusmjerena na nadležne Centre i jedan zahtjev je odbijen.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Broj zahtjeva za naknade za nezaposlene porodilje sa iznosom naknade je prikazan u tabeli 27.

T-27

NEZAPOSLENE PORODILJE 2015.godinu	za	BROJ ZAHTJEVA	IZNOS
januar		109	6946,57
februar		112	7137,76
mart		113	7201,49
april		106	6755,38
maj		103	6564,19
jun		104	6260,34
jul		110	6449,52
avgust		108	6315,07
septembar		116	6882,25
oktobar		120	7347,00
novembar		122	7352,04
decembar		119	7408,55
UKUPNO		1342	82620,16

Broj zahtjeva za opreme za novorođenu djecu sa iznosom naknade je prikazan u tabeli broj 28

T-28

OPREME ZA BEBE za 2015.godinu	za	BROJ ZAHTJEVA	IZNOS
januar		25	2638,75
februar		24	2533,20
mart		32	3377,60
april		17	1794,35
maj		20	2111,00
jun		12	1266,60
jul		32	3406,40
avgust		20	2129,00
septembar		27	2874,15
oktobar		20	2129,00
novembar		27	2874,15
decembar		14	1490,30
UKUPNO		270	28624,50

Adresa: Ul. Put partizanskih majki broj 4, 85340 Herceg Novi
Tel: (+382) 31 322 293; Fax: (+382) 31 321 187
E-mail: hercegnovi.czsr@czsr.me

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

2.2. Dodatak za djecu

Na kraju izvještajnog perioda, u decembru 2015. godine, pravo na dodatak za djecu ostvarilo je 106 porodica sa 174 djece. Registrujemo smanjenje broja korisnika prava na dodatak za djecu.

Promjene u jednogodišnjem periodu prikazane su u tabeli broj 29.

T-29

Mjesec	Broj porodica	Broj lica
XII/2014	112	179
PODNIJETIH ZAHTJEVA	62	97
POZITIVNO RJEŠENI	53	84
NEGATIVNO RJEŠENI	5	7
NERJEŠENO	4	6
XII/2015	106	174
Razlika	-6	-5

U toku 2015. godine podneseno je 62 nova zahtjeva za 97 lica- djece . Pozitivno je riješeno 53 zahtjeva za 84 dječija dodatka, negativno je riješeno 5 zahtjeva i neriješeno je 4 zahtjeva za 6 djece.

Broj porodica i djece koji su uživaoci dodatka za djecu u posljednjem petogodišnjem periodu od 2010.-2015. godine prikazan je u tabeli broj 30.

T-30

MJESEC I GODINA	BROJ PORODICA	BROJ DJECE
XII/2010	133	210
XII/2011	144	224
XII/2012	160	257
XII/2013	112	179
XII/2014	102	170
XII/2015	106	174
PROMJENA	-27	-36
PROMJENA U %	-20,30	17,14

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Uporedni podaci o broju porodica i broju djece korisnika dodatka za djecu u jednogodišnjem periodu od 2014.-2015. godine prikazan je u tabeli broj 31.

T-31

GODINA	Broj porodica	Broj djece
2014.god.	102	170
2015.god.	106	174
Promjena +	4	4
Promjena u %	3,92	2,35

U decembru 2015 god. broj porodica korisnika dječijeg dodatka je bio 106, a broj djece 174.

Ukupni mjesečni i prosječni iznos dječijeg dodatka za 2015. godinu u eurima prikazani su u tabeli broj 32.

T-32

MJESEC	2015.god.	broj isplata	UKUPNI MJES.IZNOS DD
Januar		173	3782,34
Februar		186	4114,62
Mart		158	3541,11
April		203	4401,06
Maj		196	4292,91
Jun		168	3745,72
Jul		163	3666,87
Avgust		165	3692,49
Septembar		159	3563,95
Oktobar		166	3705,50
Novembar		169	3763,15
Decembar		185	4065,37
UKUPNO		2091	46335,09
PROSJEČNO		174,25	3861,26

Godišnja suma za dječiji dodatak je 46335,09 € a prosječni mjesečni iznos DD je 3861,26 €.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Broj djece koja ostvaruju pravo na DD po kategorijama MO, Dodatak na njegu i pomoć, Lična invalidnina i Porodični smještaj, u 2015 godini prikazana su u tabeli broj 33.

T-33

Godina	MO	Dodatak na njegu i pomoć	Lična invalidnina	Porodični smještaj	Ukupno
XII/2015.	128	15	20	11	174

U decembru 2015. godine bilo je ukupno 174 djece koja su korisnici prava na DD. Broj djece koja imaju pravo na dodatak za djecu po osnovu dodatka za njegu i pomoć je 15 i iznosi 25,93€. Broj djece koja ostvaruju pravo na dodatak za djecu po osnovu prava na ličnu invalidninu je 20 i iznosi 32,19€. Broj djece korisnika dodatka za djecu po osnovu smještaja u drtugu porodicu je 11 i iznosi 32,93€. Broj djece porodica korisnika materijalnog obezbjeđenja je 128 i iznosi 19,27€.

DD Broj djece koja ostvaruju pravo na DD po godinama starosti, u 2013. godini po mjesecima prikazana su u tabeli broj 34.

T-34

MJESEC 2015.god.	DO 6 GOD.	6-7 GOD.	7-15 GOD.	15-18 GOD.	18-19 GOD.	VIŠE OD 19 GOD.	UKUPNO
XII/2015	37	21	66	41	9	/	174

U decembru 2015. godine bilo je ukupno 174 djece koja su korisnici prava na DD. Djece uzrasta do 6 godina je evidentirano- 37 , od 6 do 7 godina- 21 , od 7 do 15 godina- 66, od 15 do 18 godina-41 i od 18 do 19 godina-9 djece .

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

DD Broj podnosilaca koji ostvaruju pravo po broju djece u 2015. godini po mjesecima prikazan je u tabeli broj 35.

T-35

MJESEC 2015.god.	JEDNO	DVOJE	TROJE	ČETVORO	UKUPNO DJECE	UKUPNO PORODICA
Januar	54	24	14	4	160	96
Februar	60	26	14	4	170	104
Mart	53	20	13	4	148	90
April	63	27	14	4	175	108
Maj	64	27	16	4	182	111
Jun	60	23	13	4	161	100
Jul	56	23	13	4	157	96
Avgust	57	23	13	4	158	97
Septembar	56	20	14	4	154	94
Oktobar	58	23	14	4	162	99
Novembar	59	23	13	4	160	99
Decembar	60	29	13	4	174	106

U decembru 2015. godine bilo je ukupno 106 podnosilaca zahtjeva za DD. Podnosilaca sa jednim djetetom je bilo 60, sa dvoje djece 29, sa troje djece 13 i sa četvoro djece 4.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

3. MALOLJETNIČKA DELIKVENCIJA

Problem maloljetničke delikvencije je izuzetno kompleksan i zato se o uslovima koji pogoduju razvoju delikventnog ponašanja i dolaženju u sukob sa zakonom govori kao o multifaktorskoj i multideterminisanoj pojavi. Nesporno je da je pojava maloljetničkog prestupništva široko rasprostranjena u svim društvima savremenog svijeta, da prestupništvo mladih ima i društvenu etiologiju, da svako društvo mora usmjeriti svoje snage da adekvatno odgovori na ovu pojavu kroz razne mjere za njeno suzbijanje. Ponašanje kojim djeca i mladi dolaze u sukob sa zakonom zajednice u kojoj žive predstavlja ozbiljan problem koji može imati niz negativnih posljedica za mladu osobu i društvo.

U najširem smislu pojava socijalno neprilagođenog ponašanja populacije koja se više ne smatra djecom ali u razvoju nije dostigla stadijum punoljetstva naziva se maloljetničkom delikvencijom.

Međutim, veoma je teško izdvojiti njenu jedinstvenu i sveobuhvatnu definiciju, odnosno pojmovno određenje. Maloljetnička delikvencija, kao društvena pojava, sagledava se sa raznih strukovnih aspekata (sociološkog, psihološkog, pravnog, kriminološkog...). Ono što se može uočiti kao zajedničko u svim pristupima jeste da ovaj pojam ima dva konstitutivna elementa: maloljetnika i delikventno ponašanje – delikvenciju.

Jedna od obuhvatnih i široko primjenljivih definicija prestupništvo mladih određuje kao ponašanje kojim se krše pravne ili moralne norme društva, a koje izaziva spontano ili organizovano društveno reagovanje u namjeri da se zaštite društvena dobra i vrijednosti, kao i akteri (žrtva i počinitelj) takvog ponašanja.

Društvo u cjelini, a posebno kroz zakone i drugu regulativu, priznaje, afirmiše i štiti parvo djeteta na osobenost i razvojnost.

Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službeni list Crne Gore, broj 64/2011") maloljetnika određuje kao „lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14 godina, a nije navršilo 18 godina života.“ Dalje, u istom Zakonu se ističe razlika između mlađeg i starijeg maloljetnika. Stoga je mlađi maloljetnik „lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 14, a nije navršilo 16 godina života“, dok je stariji maloljetnik „lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog djela navršilo 16, nije navršilo 18 godina života.“ Donja starosna granica služi za razgraničenje između maloljetnika i djece, dok se gornjom granicom diferenciraju odnosi maloljetnika i odraslih, punoljetnih lica. Uzrast maloljetnika je veoma značajan jer se na osnovu njega određuje da li će lice odgovarati za učinjeno kriv.djelo, koje mu se sankcije mogu izreći ukoliko se utvrdi krivična odgovornost.

U savremenim pravnim sistemima, kao i njihovim krivičnim zakonodavstvima djeca (lica do navršene 14.godine života) nisu krivično odgovorna. Rad sa djecom, izvršiocima prestupa, isključivo je u nadležnosti CSR.

Zakonodavstvo Republike Crne Gore, određuje i kategoriju mlađih punoljetnih lica. To su lica koja su u vrijeme izvršenja krivičnog djela imala navršenih 18 godina života, a nisu navršila 21.godinu života, a prema kojima se pod određenim uslovima mogu primjenjivati odredbe zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Delikvencija u užem smislu podrazumeva činjenje samo onih djela koja su sankcionisana krivičnim zakonom. Šire shvatanje delikvencije, pored činjenja krivičnih dela, uključuje i tzv. statusne prekršaje, koji nisu inkriminirani zakonom (bježanje od kuće, neopravdano izostajanje iz škole, skitnja, zloupotreba substanci, promiskuitetno ponašanje, tuče, sitne krađe i sl.).

Djelokrug rada Centra za socijalni rad u postupanju prema maloljetnicima obuhvata široki spektar poslova koji kao zajedničku karakteristiku imaju zaštitu djece i omladine.

U odnosu na različite kategorije djece i omladine, koji se nalaze u fokusu zaštite, aktivnosti voditelja slučaja za maloljetnike ili članova tima usmjerene su na:

- 1) Zaštitu djece i omladine u sukobu sa zakonom;
- 2) Zaštitu djece i omladine bez roditeljskog staranja;
- 3) Zaštitu djece i omladine čiji razvoj je ometen porodičnim prilikama;
- 4) Zaštitu djece koja su žrtve zanemarivanja i zlostavljanja
- 5) Zaštita djece sa asocijalnim ponašanjem i djece pod rizikom
- 6) Zaštita djece i maloljetnika koji su oštećeni prekršajnim ili krivičnim djelom

Voditelj slučaja za maloljetnike suočava se sa specifičnim, složenim, brojnim i raznovrsnim zadacima za čije optimalno ispunjavanje bi zapravo bilo poželjno da se isključivo bavi tom problematikom, što međutim nije moguće obezbjediti imajući u vidu trenutno raspoložive materijalne, prostorne, kadrovske i druge kapacitete CSR Herceg Novi.

Nabrojanim se ne iscrpljuje cjelokupni obim angažovanja voditelja slučaja za maloljetnike, s obzirom da njegovom djelokrugu rada pripada i jedan segment poslova zaštite i zbrinjavanja djece i mladih koji su „zatečeni“ na teritoriji opštine Herceg Novi bez roditeljskog staranja ili u uslovima neadekvatne roditeljske brige. U ovoj grupaciji djece i mladih nalaze se maloljetnici iz drugih opština unutar CG, kao i maloljetni strani državljani, otkriveni u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice od strane pogranične policije. Specifične karakteristike opštine Herceg Novi, kao primorske i pogranične opštine, paralelno sa opštom društvenom situacijom i povećanom pokretljivošću svih kategorija stanovništva, doprinose sve većoj izraženosti ovakve problematike (sa tendencijom dalje progresije), te je neophodno pažljivo planiranje i razrada strategija reagovanja u koje bi bili uključeni svi relevantni činoci na opštinskom i državnom nivou.

Angažovanje stručnih lica CSR u pogledu zaštite maloljetnika odnosi se na upućivanje, prevoz, pratnju i smještaj konkretnih maloljetnika u Prihvatni centar u Podgorici, što podrazumijeva niz vanrednih zadataka i obaveza (hitnost reagovanja, prekovremeni rad, angažovanje van radnog vremena i sl.), kao i vanredne materijalne troškove.

U zavisnosti od specifičnosti i kompleksnosti svakog pojedinačnog slučaja voditelj slučaja u rad uključuje druge relevantne stručnjake, kako iz Centra za socijalni rad, tako i iz drugih institucija i organizacija.

Da bi se realizovali ciljevi angažovanja, imajući u vidu njihovu kompleksnost i značaj, neophodno je da voditelj slučaja za maloljetnike ostvari sistematsku saradnju sa drugim službama unutar Centra, brojnim drugim društvenim institucijama, ustanovama i organizacijama, sa nevladinim sektorom i dr. Može se konstatovati da se uglavnom prepoznaje kao vodeća uloga Centra za socijalni rad u organizaciji i koordinaciji aktivnosti

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

različitih društvenih činilaca, čije obuhvatno djelovanje je nužan uslov za postizanje opšteg cilja, efikasnije zaštite djece i mladih, i njihove odgovarajuće socijalizacije i integracije u društvenu zajednicu.

Kao značajan dio društvene reakcije na maloljetničku delikvenciju je prevencija. Opravdanost sve jačeg potenciranja prevencije ogleda se u činjenici da krivično pravne sankcije » čekaju » da dođu do problema, pa tek onda primjenjuju mjere zaštite. Umjesto čekanja da se problem ispolji, treba probati spriječiti da do problema uopšte dodje.

Opšta prevencija ima za cilj stvaranje povoljne klime za razvoj djece i podizanje životnog standarda porodice, koja se može izjednačiti sa sistemom društvene zaštite (dječija, zdravstvena i socijalna zaštita).

Posebna prevencija, obuhvata aktivnosti i mjere usmjerene prema rizičnim grupama djece i rizičnim porodicama.

Specijalna prevencija, izjednačava se sa socijalnom i krivično pravnom zaštitom maloljetnika, jer ovdje spadaju svi oblici socijalne zaštite i krivične sankcije. Zato je često okarakterisana kao zakašnjela prevencija, jer se javlja kada su maloljetnici već ispoljili probleme u ponašanju, a razlog što ih svrstavamo u preventivu je što su usmjerene da spriječe povratništvo ovakvog ponašanja ili da ne poprime teže oblike.

Većina "delikventnih" ponašanja su zapravo tipična za adolescente, odnosno nisu "abnormalna". Napuštajući djetinjstvo i pripremajući se za odraslost, adolescenti se suočavaju sa krupnim razvojnim izazovima, eksperimentišu, prave greške i promašaje i na njima se uče. Sklonost rizičnom ponašanju je npr. tipična karakteristika adolescentnog stila življenja. Dobro poznavanje psiho – socijalnih determinanti razvoja i funkcionisanja adolescenata doprinijeće da se kritične odluke u cjelokupnom procesu maloljetničkog pravosudja donose na stručan, etičan, standardizovan, na zakonu zasnovan i razvojnim potrebama djeteta/adolescenta uskladjen način.

Opšti principi postupanja u radu sa maloljetnicima zasnivaju se na: pravima djece i profesionalnoj etici, poštovanju ličnog dostojanstva, naučno – stručnoj utemeljenosti, individualizaciji, prirodnosti, realnosti, svestranosti i produbljenosti, jedinstvu i koordinaciji.

»DESKRIPTIVNA ANALIZA RADA STRUČNOG TIMA ZA MALOLJETNIKE U TOKU 2015.GODINE«

U tabeli broj 36 prikazan je broj obrađenih maloljetnika u toku 2015. godine

T-36

PERIOD	Broj maloljetnika	RECIDIVI	PROCENAT RECIDIVA
01.01.2015- 31.12.2015.g	103	14	13,59%

Od 103 evidentirana maloljetnika njih 14 , odnosno 13,59% su recidivisti.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Polna struktura maloljetnika prikazana je u tabeli broj 37

T-37

Pol maloljetnika	BROJ	PROCENAT
Muški pol	75	72,82%
Ženski pol	28	27,18%
UKUPNO	103	100%

S obzirom na polnu strukturu, broj zastupljenih dječaka na evidenciji je 75 ili 72,85%, dok je broj zastupljenih djevojčica 28 ili 27,18%.

U tabeli broj 38 prikazana je starosna struktura maloljetnika:

T-38

UZRAST	BROJ	PROCENAT
Do 14 god.	25	24,27%
Od14-16 god.	22	21,36%
Od16-18 god.	48	46,6%
Preko 18	8	7,77%
UKUPNO	103	100%

U tabeli vidimo da je u posmatranom uzorku najviše maloljetnika na uzrastu od 16 do 18 godina (stariji maloljetnici) u kojoj kategoriji se nalazi 48 ili 46,6% maloljetnika; mlađi maloljetnici na uzrastu od 14 do 16 godina su znatno manje zastupljeni, ima ih 22 ili 21,36%; broj/procent evidentirane djece je nešto viši u odnosu na mlađe maloljetnike i iznosi 25 ili 24,27%, dok su najmanje zastupljena mlađa punoljetna lica, kojih ima 8 ili 7,77%;

Školski status maloljetnika prikazan je u tabeli broj 39.

T-39

ŠKOLA	BROJ	PROCENAT
Predškolsko	3	2,91%
Osnovna škola	35	33,98%
Srednja škola	41	39,81%
Ne pohađa obrazovno-vaspitni sistem (završili školovanje/prekinuli redovno školovanje)	24	23,30%
Ukupno	103	100%

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

U posmatranom uzorku najviše je maloljetnika koji pohađaju srednju školu 41 ili 39,81%, slijede učenici/ce osnovne škole, kojih je 35 ili 39.81%, dok je broj maloljetnika koji su prekinuli školovanje 24 tj. 23,30%. Evidentirano je i 3 djece predškolskog uzrasta, odnosno 2.91%.

Osnovi evidentiranja maloljetnika su različiti što je prikazano u sledećoj tabeli, u kojoj se maloljetnici razvrstavaju prema tome da li se prema njima vodi prekršajni postupak, krivični postupak, prekršajni i krivični postupak, ili su registrovani po osnovu indikatora predelikventnog ponašanja, a prikazani su i maloljetnici vezano za koje su stručna lica CSR bila uključena u druge procedure ili postupke, prikazano u tabeli broj 40.

T-40

Razlozi evidentiranja	Broj	Procenat
Predelikventno ponašanje	10	9,71%
Prekršaji	31	30,10%
Krivična djela	16	15,53%
Prekršaji i krivična djela	3	2,91%
Drugo	42	40,78%
Ukupno	103	100%

Iz prikazane tabele vidimo da je najmanje maloljetnika koji su evidentirani i kao izvršioци prekršaja i kao izvršioци krivičnih djela, kojih ima 3, odnosno 2,91%. Ovaj podatak potencijalno upućuje na demarkacionu liniju između ove dvije grupe maloljetnika. Zastupljenost maloljetnika koji su evidentirani po osnovu indikatora predelikventnog ponašanja je 10 ili 9,71%; Maloljetnih izvršilaca krivičnih djela ima 16, odnosno 15,53%, dok je primjetno veći broj maloljetnika koji su evidentirani kao izvršioци prekršaja, kojih je 31 ili 30,10%. Najbrojniji su maloljetnici koji su svrstani u kategoriju drugo, kojih ima 42 ili 40,78%, u kojoj grupi su prvenstveno djeca i maloljetnici koji su bili oštećeni krivičnim djelom od strane drugog maloljetnog ili punoljetnog lica, maloljetnici bez roditeljskog staranja, djeca ispod 14 godina, koja su u procedurama pred drugim organima svjedočila na okolnosti inkriminisanog dijela drugih aktera i dr. Naime, ustaljena praksa je da MUP, Uprava policije Herceg Novi, traži prisustvo službenog lica Centra za socijalni rad u svim situacijama prikupljanja obavještenja od maloljetnika mlađih od 14 godina sa ili bez roditeljskog staranja.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

U tabeli broj 41 prikazano je na koji način su maloljetnici inicijalno evidentirani u CSR, odnosno ko je inicirao postupak:

T-41

Inicijator postupka:	Broj	Procenat
Područni organ za prekršaje	29	28,16%
MUP- Uprava policije Herceg Novi	38	36,89%
Tužilaštva(ODT HN, VDT PG)	9	8,74%
Osnovni sud/Viši sud	8	7,77%
Škole (osnovne)	4	3,88%
Samoinicijativno obraćanje roditelja	6	5,83%
Građani	2	1,94%
Samoinicijativno obraćanje maloljetnika	2	1,94%
Druge institucije/organizacije	5	4,85%
UKUPNO	103	100%

Iz tabele vidimo da je u najvećem broju slučajeva CSR bio uključen u postupanje u slučajevima djece i maloljetnika vezano za obraćanja MUP-a, CB Herceg Novi, na koji način je evidentirano 38 ili 36,89% maloljetnika u posmatranom uzorku. Maloljetnika koji su evidentirani po osnovu zamolnica Područnog organa za prekršaja ima 29, odnosno 28,16%. Znatno je manje maloljetnika, koji su evidentirani vezano za obraćanja tužilaštva, kojih ima 9 ili 8,74%, a prate ih maloljetnici prema kojima je postupak u Centru za socijalni rad iniciran na zahtjev suda. Roditelji su se samoinicijativno obratili za pomoć Centru zbog problema u ponašanju djece i maloljetnika u 6 ili 5,83% slučajeva. Škole su inicirale postupak u Centru za 4 ili 3,88% djece i maloljetnika. Najređa su bila samoinicijativna obraćanja maloljetnika i građana kao osnov za saradnju sa CSR. Dakle, kontakti voditelja slučaja sa maloljetnicima rijetko se dešavaju po sopstvenoj inicijativi maloljetnika, već maloljetnici komunikaciju sa Centrom obično uspostavljaju po nagovoru ili pod prinudom, što predstavlja jedan od izazova u radu voditelja slučaja, koji sa maloljetnikom treba da izgradi odnos povjerenja kako bi uspostavio odgovarajući radni savez.

U kategoriji maloljetnika koji su izvršili prekršaje, u tabeli broj 42 prikazujemo vrste prekršaja zbog kojih je vođen postupak prema njima:

T-42

Vrsta prekršaja	Broj	Procenat
Saobraćajni prekršaji (ZOBS-a na putevima)	40	75,47%
Narušavanje javnog reda i mira (ZJRM)	7	13,21%
Nezakonit prelazak državne granice (Zakon o graničnoj kontroli)	5	9,43%
Zakon o zaštiti od nasilja u porodici	1	1,89%
UKUPNO	53	100%

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Iz prikazane tabele vidljivo je da u poduzorku maloljetnih počinitelja prekršaja ubjedljivo dominiraju saobraćajni prekršaji kao razlog vođenja postupka prema maloljetniku. Praćanjem pokazatelja za izvještajni period, kao i tokom prethodnih godina, možemo konstatovati da u kategoriji saobraćajnih prekršaja imamo učestalo ponavljanje djela. Konkretno, prema 29 maloljetnika koji su evidentirani kao počinioci prekršaja u izvještajnom periodu vođena 53 prekršajna postupka, što znači da prosječan broj prekršajnih postupaka po jednom maloljetniku iznosi 1.83. U ovoj grupi nalaze se i maloljetnici koji su višestruki recidivanti u vršenju prekršaja. Npr. prema jednom maloljetniku vođeno je 5 prekršajnih postupaka tokom 2015. godine.

Po raspoloživim povratnim informacijama od strane Područnog organa za prekršaje postupci prema maloljetnicima riješeni su na načine prikazane u tabeli broj 43:

T-43

Ishod prekršajnog postupka - rješenje	Broj	Procenat
Vaspitna mjera ukora	27	81,82%
Vaspitna mjera pojačanog nadzora roditelja	3	9,09%
Vaspitna mjera pojačanog nadzora organa starateljstva	2	6,06%
Obustava postupka	1	3,03%
UKUPNO	33	100%

U kategoriji maloljetnika koji su evidentirani kao izvršioци krivičnih djela u tabeli broj 44 prikazujemo raspodjelu maloljetnih učinilaca prema vrsti krivičnih djela :

T-44

Vrsta krivičnog djela	Broj	Procenat
Krađa	7	35%
Teška krađa	4	20%
Protivpravno oduzimanje motornog vozila	1	5%
Laka tjelesna povreda	1	5%
Teško djelo protiv bezbjednosti javnog saobraćaja	4	20%
Ubistvo u pokušaju	1	5%
Nasilničko ponašanje	1	5%
Prikrivanje	1	5%
UKUPNO	20	100%

U skladu sa zakonom o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, prema maloljetnom učinocu krivičnog djela se pod propisanim uslovima mogu izreći alternativne mjere čija je svrha da se prema maloljetniku ne pokreće postupak ili da se postupak obustavi, a de se primjenom tih mjera utiče na njegov pravilan razvoj i jačanje lične odgovornosti kako ubuduće ne bi činio krivična djela. Alternativne mjere su opomena i

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

vaspitni nalog, a određuje ih tužilac za maloljetnike . Prilikom izbora i primjene vaspitnog naloga državni tužilac za maloljetnika saradjuje sa organima starateljstva, odgovarajućom ustanovom ili organizacijom, posrednikom, pedagogom, psihologom ili drugim stručnim licem koji mogu pružiti odgovarajuća obavještenja o maloljetniku, odnosno primjeni vaspitnog naloga.

Tokom 2015. godine za jednog maloljetnika izrečena je opomena, dok su za dva maloljetnika izrečeni vaspitni nalozi, i to: vaspitni nalog obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada u jednom slučaju i vaspitni nalog redovnog pohađanje škole u drugom slučaju.

U tabeli broj 45 prikazujemo zastupljenost navedenih alternativnih mjera tokom 2015. godine:

T-45

Alternativne mjere	Broj	Procenat
Opomena	1	33,33%
Vaspitni nalozi	2	66,67%
Ukupno	3	100%

Po informacijama kojima raspolažemo jedan maloljetnik je postupio po vaspitnom nalogu, a o čemu je CSR dostavio izvještaj stručnoj službi Vrhovnog državnog tužilaštva. U slučaju drugog maloljetnika realizacija izrečenog vaspitnog naloga (redovno pohađanje škole) još uvijek traje, uz kontinuitet saradnje voditelja slučaja sa maloljetnikom, roditeljem i samostalnim savjetnikom VDT.

U situacijama kada dođe do sudskog postupka prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela mjere, odnosno krivične sankcije, koje se mogu izreći maloljetnicima su vaspitne mjere, kazna maloljetničkog zatvora i mjere bezbjednosti. Mladjem maloljetniku mogu se izreći samo vaspitne mjere; starijem maloljetniku mogu se izreći vaspitne mjere, a samo izuzetno, pod uslovima propisanim zakonom, može mu se izreći kazna maloljetničkog zatvora. U osnovnim načelima zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku navedeno je davanje prednosti krivičnim sankcijama koje se ne izvršavaju u institucionalnim uslovima.

Vaspitne mjere su : 1. Mjere upozorenja i usmjeravanja (sudski ukor i posebne obaveze);
2. Mjere pojačanog nadzora (pojačan nadzor od strane zakonskog zastupnika, pojačan nadzor u drugoj porodici; pojačan nadzor od strane organa starateljstva; pojačan nadzor uz dnevno boravak u odgovarajućoj ustanovi ili organizaciji za vaspitanje i obrazovanje maloljetnika);
3. Institucionalne mjere (upućivanje u vaspitnu ustanovu nezavodskog tipa; upućivanje u ustanovu zavodskog tipa; upućivanje u specijalizovanu ustanovu;)

Pri izboru vaspitne mjere posebno se uzimaju u obzir uzrast, zrelost maloljetnika i druga njegova lična svojstva, stepen vaspitne zapuštenosti, prilike u kojima živi, težina krivičnog djela, pobude iz koje je krivično djelo učinjeno, ponašanje poslije učinjenog djela, odnos

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

prema oštećenom i druge okolnosti od značaja za izbor adekvatne vaspitne mjere kojom će se najbolje postići njena svrha, a na koje okolnosti sud može zatražiti mišljenje organa starateljstva.

U skladu sa prethodnom navedenom podjelom vaspitnih mjera u tabeli broj 46 prikazujemo raspodjelu vaspitnih mjera koje su izrečene prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela tokom 2015. godine po vrstama:

T-46

Vrste vaspitnih mjera	Broj	Procenat
Mjere upozorenja i usmjeravanja	10	83,33%
Mjere pojačanog nadzora	2	16,67%
Institucionalne mjere	/	/
UKUPNO	12	100%

Iz tabele vidimo da među izrečenim krivičnim sankcijama prema maloljetnicima tokom 2015. godine ubjedljivo dominiraju mjere upozorenja i usmjeravanja, koje su prisutne u čak 83,33% slučajeva, dok su mjere pojačanog nadzora izrečene u 16,67% slučajeva. U ovom izvještajnom periodu nije bilo slučajeva maloljetnika, prema kojima su izrečene institucionalne mjere. Takva situacija odgovara stavu sadržanom u osnovnim načelima zakona da se u postupanju prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela prednost daje krivičnim sankcijama koje se ne izvršavaju u institucionalnim uslovima. Među maloljetnicima kojima su izrečene mjere upozorenja i usmjeravanja imamo jednog (1) maloljetnika sa izrečenim sudskim ukorom i osam (8) maloljetnika prema kojima su izrečene vaspitne mjere posebne obaveze, od kojih su u jednom slučaju vaspitne mjere posebne obaveze izrečene uz vaspitnu mjeru pojačanog nadzora od strane organa starateljstva, dok su u sedam slučajeva izrečene kao samostalne sankcije.

Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku propisuje da uz vaspitnu mjeru pojačanog nadzora sud može maloljetniku izreći najviše dvije posebne obaveze.

U konkretnom slučaju uz mjeru pojačanog nadzora od strane organa starateljstva izrečene su 2 posebne obaveze, i to:

- Podvrgavanje odgovarajućem postupku ispitivanja i odvikavanja od zavisnosti od upotrebe alkohola i droga;
- Uključivanje u pojedinačni ili grupni tretman u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi, savjetovalištu ili drugoj organizaciji.

U izvještajnom periodu za 7 maloljetnika su izrečene mjere posebne obaveze kao samostalne sankcije, pri čemu je u 6 slučajeva izrečena jedna posebna obaveza, a u 1 slučaju su maloljetniku izrečene 2 posebne obaveze.

U svih 7 slučajeva izrečena je mjera posebna obaveza obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada, a u slučaju jednog maloljetnika izrečena je i posebna obaveza redovno pohađanje škole.

Tri maloljetnika su ispunili mjeru posebne obaveze obavljanje društveno korisnog ili humanitarnog rada, koju su izvršavali u JU gradski muzej Herceg Novi (1); JU Dnevni centar

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju Herceg Novi (1) i DOO Sportski centar Igalo (1). Centar za socijalni rad je koordinirao procesom uključivanja maloljetnika u odgovarajuće organizacije, pratio dinamiku realizacije i kvalitet ispunjavanja izrečene posebne obaveze i o tome obavještavao stručnu službu Višeg suda u Podgorici.

Jedan maloljetnik (1) je trenutno u toku realizacije izrečene mjere posebne obaveze društveno-korisnog ili humanitarnog rada u DOO Sportski centar Igalo;

Za tri maloljetnika (3) kojima je takođe izrečena mjera posebne obaveze obavljanja društveno korisnog ili humanitarnog rada, tek treba da se precizira u kojoj organizaciji će ispunjavati ovu obavezu.

Slijedi prikaz različitih intervencija CSR u radu sa maloljetnicima i učestalost njihove primjene u posmatranom periodu u tabeli broj 47.

T-47

TIP INTERVENCIJE CSR:	BROJ:	PROCENAT:
Početna procjena	103	18,20%
Usmjerena procjena	29	5,12%
Nalaz i mišljenje voditelja slučaja/ organa starateljstva	77	13,60%
Učestvovanje u postupcima pred drugim organima (sudovi, tužilaštvo, policija)	54	9,54%
Savjetodavni rad sa maloljetnicima	103	18,20%
Savjetodavni rad sa roditeljima	82	14,49%
Porodično savjetovanje	14	2,47%
Saradnja sa školama	15	2,65%
Saradnja sa stručnom službom VDT	2	0,35%
Saradnja sa stručnom službom Višeg suda	12	2,12%
Saradnja sa zdravstvenim ustanovama	6	1,06%
Obavještenja institucijama	48	8,48%
Drugo	21	3,72%
UKUPNO	566	100%

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

4. STARATELJSTVO

Rad stručnog tima za starateljstvo ovog Centra za socijalni rad, kao nadležnog organa starateljstva, normiran je odredbama Porodičnog zakona Crne Gore (Sl.list RCG br.1/2007) kojima je uređena nadležnost i postupak organa starateljstva prema maloljetnim licima, nad licima kojima je potpuno ili djelimično oduzeta poslovna sposobnost i starateljstvo za posebne slučajeve. Odredbama Zakona o vanparničnom postupku (Sl.list. RCG br.27/2006) uređen je postupak i način ocjene poslovne sposobnosti pred sudom uz učešće organa starateljstva, koji prethodi odlučivanju o stavljanju punoljetnog lica pod starateljstvo.

Osnovna djelatnost organa starateljstva - starateljstvo, sastojala se od više različitih aktivnosti (na osnovu Porodičnog zakona, Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o vanparničnom postupku) u pogledu imenovanja staraoca maloljetnicima kao i odlučivanja o imovinskim interesima maloljetnika; lica kojima je oduzeta poslovna sposobnost u vezi imenovanja privremenog staraoca kao lica koje ih zastupa u sudskom postupku kao i stalnog staraoca u situacijama kada sud utvrdi poslovnu nesposobnost (djelimično ili potpuno), i posebnog staraoca pretežno maloljetnicima (strancima) do njihovog daljeg zbrinjavanja. Djelatnost ovog organa starateljstva, u skladu sa navedenim, odnosila se na:

- procjene i davanje mišljenja u vezi sa imovinom, pravima ili interesima maloljetnika po zahtjevu zakonskih staralaca uz uvažavanje mišljenja djece, na osnovu čl.67 Porodičnog zakona
- postavljanje staraoca licima kojima je oduzeta poslovna sposobnost, i vršenje redovnih aktivnosti prema svim licima iz ove kategorije evidentiranim u CSR Herceg Novi, kao i njihovo zastupanje u ostvarivanju zakonom predviđenih prava i interesa
- postavljanje posebnog staraoca i zbrinjavanje maloljetnika u prekršaju ili riziku, zatečenih na području iz nadležnosti ovog Organa starateljstva bez roditeljskog staranja
- postupanje po zamolnicama drugih organa, sudova ili centara
- Postupak pred sudom u sporovima o očinstvu i materinstvu
- Postupak pred sudom radi produženja roditeljskog prava

4.1. Maloljetna lica

Vršene su redovne aktivnosti praćenja porodica u kojima žive djeca pod starateljstvom, u smislu nadzora nad vršenjem starateljske dužnosti, zaštite prava i interesa maloljetnih šticećenika, kao redovne aktivnosti u predmetima otvorenim u ranijim izvještajnim periodima.

Tokom 2015. godine vođeno je 9 postupka po zahtjevu roditelja maloljetnika za davanje odobrenja iz nadležnosti Organa starateljstva, pretežno radi ostvarivanja imovinskih prava maloljetnika odnosno otuđenja imovine u smislu čl. 308.st.2 PZ-a CG. Organ starateljstva se po sprovedenim postupcima rukovodio najboljim interesom maloljetnika.

Karakteristika i ovog izvještajnog perioda, kao i ranijih godina, je zaštita i zbrinjavanje maloljetnih lica, stranih državljana, zatečenih na području Opštine Herceg Novi, pretežno u ilegalnom prelasku državne granice. U radu je tokom 2015. godine zbrinuto 3 maloljetnika

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

kojima je po sprovedenom postupku u skladu sa čl. 250 Porodičnog zakona CG imenovan poseban staralac radi njihovog zbrinjavanja, smještajem u Prihvatnu stanicu Centra za djecu i mlade Ljubović u Podgorici.

Prilikom rješavanja ovakve problematike Organ starateljstva je saradjivao sa Centrom bezbjednosti Herceg Novi, Područnim organom za prekršaje Herceg Novi i Centrom za djecu i mlade »Ljubović« u Podgorici, kao prihvatnim Centrom. U Centru za socijalni rad organizovana je 24 satna pripravnost, u trajanju od po 7 dana, tokom koje stručni radnici uzimaju aktivno učešće na rješavanju predmetne problematike po pozivu policije ili Područnog organa za prekršaje. Aktivnosti na zaštiti maloljetnih lica, realizovane su najčešće tokom vikenda, praznika ili noću, u vrijeme kada se za tim ukaže potreba.

4.2. Punoljetna lica

Na kraju izvještajnog perioda u Centru za socijalni rad Herceg Novi evidentirano je ukupno 36 lica kojima je u sudskom postupku potpuno ili djelimično oduzeta poslovna sposobnost. Potpuno lišeno poslovne sposobnosti bilo je 32 lica, a 4 djelimično. Svima, je imenovan staratelj u skladu sa zakonom.

Od ukupnog broja punoljetnih lica pod starateljstvom, njih 11 nalazi se na smještaju u ustanovama socijalne zaštite ili zdravstvenoj ustanovi zbog potrebe kontinuiteta liječenja i nadzora:

U Crnoj Gori:

- Dom starih »Grabovac« u Risnu, jedno lice
- JU Zavod »Komanski Most« Podgorica, tri lica
- Specijalna bolnica za psihijatriju Dobrota, Kotor, tri lica

U Srbiji:

- Zavod za smještaj odraslih lica »Male Pčelice« Kragujevac, jedno lice
- Dom za smještaj odraslih lica »Kulina« R.Srbija, dva lica
- Dom za lica ometena u mentalnom razvoju „Otthon“ Stara Moravica, jedno lice

U vezi sa sudskim postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, Organ starateljstva je tokom 2015. godine formirao 2 nova predmeta.

Centar za socijalni rad Herceg Novi, kao nadležni organ starateljstva je u postupcima uzeo aktivno učešće na zaštiti prava i interesa lica prema kojima je postupak tek pokrenut, zastupanjem prava i interesa u sudskom postupku postavljanjem privremenog staraoca, i realizacijom postupka radi određivanja stalnog staraoca licima kojima je oduzeta poslovna sposobnost.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

4.3. Postupci produženja roditeljskog prava:

Postupci produženja roditeljskog prava vode se na isti način kao i postupci lišavanja poslovne sposobnosti u skladu sa odredbama Zakona o vanparničnom postupku. Sam institut produženog roditeljskog prava normiran je članom 92-95 Porodičnog zakona.

Realizovana su pet sudska postupka produženja roditeljskog prava u kojima je ovaj organ starateljstva imenovao za potrebe zastupanja lica prema kojem se postupak vodi, posebnog staraoca. Postupci su pokretani predlogom roditelja.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

5. PORODIČNO NASILJE

Porodično nasilje, postoji oduvijek i sankcionisano je u skladu sa krivičnim zakonodavstvom, ali donošenjem Zakona o zaštiti od nasilja u porodici iz 2010. godine, uređen je princip postupanja više organa u pružanju pomoći i podrške žrtvi porodičnog nasilja.

Nakon formiranja Multidisciplinarnog tima za zaštitu od nasilja u porodici, sa zadatkom da se unaprijedi komunikacija stručnih službi angažovanih na pružanju zaštite žrtvi porodičnog nasilja, u Centru za socijalni rad Herceg Novi u 2015.godini evidentiran je 53 predmet.

Shodno Zakonu o zaštiti nasilja u porodici,na održanoj sjednici Multidisciplinarnog tima u 2014.godini,usvojen je Poslovnik o radu multidisciplinarnog tima za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici Centra za socijalni rad za opstinu Herceg Novi, koji se odnosi na rad relevantnih institucija koje se bave rješavanjem ove problematike kao i unapređenje institucija sistema u prevenciji i zaštiti žrtve porodičnog nasilja.

T- 52

ŽRTVE NASILJA	BROJ
DJECA	11
ŽENE	40
MUŠKARCI	2
STARA LICA	1
UKUPNO	53

T-53

VRSTE NASILJA	BROJ
FIZIČKO	29
EMOCIONALNO	32
SEKSUALNO	3
EKONOMSKO	7
UKUPNO	71

U toku 2015.godine kao žrtve nasilja u najvećem broju se javljaju žene. Od ukupnog broja žrtava, 40 su žene, 11 su djeca, evidentirana su 2 slučaja nasilja nad muškarcem, evidentiran je 1 slučaj nasilja nad starim licem. Kada je u pitanju vrsta nasilja kojem su izložene navedene kategorija lica najzastupljenije je emocionalno nasilje, zatim fizičko,kao i pojave slučaja ekonomskog i seksualnog nasilja koje nisu bile evidentirane u proteklom periodu.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

Kada su u pitanju preduzete mjere iz nadležnosti Centra za socijalni rad u odnosu na žrtve porodičnog nasilja, većini je pružena savjetodavna i pravna pomoć, urađena procjena rizika i individualnog plana za žrtvu, dok je u određenim predmetima u kojima je to bilo neophodno pružena i psihološka podrška i određivanje povjerljivog lica, što je prikazano u tabeli broj 54.

T-54

Preduzete mjere	BROJ
Savjetodavna pomoć	35
Pravna pomoć	10
Psihološka podrška	35
Postavljanje staratelja	0
Urađena procjena rizika	35
Izrada individualnog plana za žrtvu	22
Određivanje voditelja slučaja	25
Određivanje poverljivog lica iz csr	1

Broj prijavljenih slučajeva nasilja nad djecom u toku 2015.godine je 11. U tabeli broj 55 evidentirano je fizičkog i emocionalno nasilje, dok se ovaj Centar sa seksualnim i nasiljem putem interneta nije susretao tokom rada u protekloj godini.

T-55

VRSTE NASILJA - DJECA	BROJ
FIZIČKO	8
EMOCIONALNO	11
SEKSUALNO	0
PUTEM INTERNETA	0
UKUPNO	19

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA 2015 .GODINU

U tabeli br. 56 prikazane su preduzete mjere od strane CSR ;

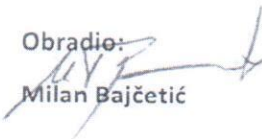
T- 56

PREUZETE MJERE	BROJ
Izrada individualnog plana za žrtvu	10
Postavljanje staratelja	0
Urađena procjena rizika	11
Izmještanje nasilnika iz porodica	0
Izmještanje djeteta urađena procjena rizika	0
Određivanje voditelja slučaja	11
Pokretanje postupka pred sudom	0
Određivanje poverljivog lica iz csr	0

Centar je postupao u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima i dužnostima. Svako saznanje o postojanju nasilja bez odlaganja je prijavljivano policiji. U najvećem broju slučajeva ostvaren je kontakt sa žrtvama nasilja, kojom prilikom su upoznate sa svojim pravima mogućnostima i nadležnostima organa za postupanje.

Na osnovu primljenih odluka – rješenja Područnog organa za prekršaje utvrđuje se na se najveći broj izrečenih kazni i mjera odnosi na porodično nasilje među supružnicima, bivšim supružnicima ili vanbračnim partnerima.

U Herceg Novom, 29.Januar 2016. godine

Obradio:

Milan Bajčetić

